

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

122. szám.

Pest, augusztus 4. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethető csak a kiadónál országúton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest aug. 4.

A mai ülés a képviselők házában nem volt valami pattogós, és recsegős, és amugy francziásan dramai, de azért ha némelyek egy kicsit megis unták magokat, azért sokat lehetett abból okulni.

Mindenek előtt felolvastatták a tegnapi ülés jegyzőkönyve.

Jegyző volt Kazinczi Gábor, a Pesti Hírlap mysteriosus modoru vidéki levelezője, azon férfi, ki aprilisben a ministerek leérkeztek a körben a malcontentusok gyűlését indítványozta, időközben azonban keményen megjuhászodott, irt a sajtószabadság olly csekély használata ellen is, mint a jelenlegi, s megválasztván fizetéses jegyzőnek, leit belőle kalaptól csizmaig, hajszál-tól körömvégig, zenittől nadirig tökéletesen endiablírozott ministerialis frater.

Jegyző urnak eszébe jutottak a régi idők, midőn szokás volt a protocollumot egy kicsit átöltöztetett phrasissokban szerkeztetni.

Az olvasóval tegnap Nyári Pál nevezetes hozzáadványát betűhíven közöltük. És nem volt senki a teremben ki arra gondolt volna, hogy egy jegyzőnek bátorsága legyen a formulázva beadott ragasztványt, más alakban csusztatni be protocollumba.

Nyári Pál szövegének vége így hangzott: Austria Magyarország segítségére, soha de soha nem számíthat. E kifejezésben aztán meg volt a

határozathoz illő hangnyomat, Kazinczi Gábor ezt így tette ki: Austria Magyarország pártolására nem számíthat.

Az olvasó, ki az ülésben jelen nem volt, azt fogja mondani, a jegyző lényegileg a határozattal összhangzóan jegyzett.

Ez igaz. De mire való ekkor a határozat erélyes voltának illy bosszantó devalvatioja?

És, hogy a jegyző illyesmit akart, kitűnik abból, hogy az oppositionnak legalább öt perczig kellett kiáltozni, míg a jegyző kegyesen meghajolt, s a pártolás szó helyébe a segítséget felvette.

Más új öt perc kellett a határozat soha, kifejezését eredeti helyére visszazökkenteni, pedig a jegyző már azon vármegyés fogással is élt, hogy nem hallgatva a contestatiókra, a protocolumot tovább olvasta.

Csak így mehetett be a kis: soha, a protocolumba, hanem csak úgy úrván, pártatlanul; a másik soha kimaradt, az oppositio már restelt tovább a méltatlankodó jegyzővel vessződni.

Mi pedig a ministerialis embernek a mai győzelemhez, hogy Nyári Pál indítványából az egyik sohat le reszelték tiszta szívből szerencsét kívánunk.

Ki gondolta volna, hogy a „Marcziusban” a határozatok hivebben volnának közölve mint a ház protocollumában.

Hanem lapjaink egyik tegnapi száma figurázott s egy kicsit, egy képviselő kezében; abból olvastak bőrére a kedves Gábriskának kit egyébb aránt az isten tartson meg bő egészségben.

Ezen jegyzői marionet harcz után a ház átment a napi rendre, a népvédelést illető törvényjavaslatra. —

Ugy látszik e javaslat igen kevés embernek bírja a tetszését, jobbról balról csak úgy röptek a cultus minister feje felé a bombák.

A viták olly természetűek voltak, hogy azt röviden leírni a legnagyobb mesterség volna. Hallottunk annyi rémséges sok középszerűséget, hogy a legnagyobb zavarban volnánk, ha valamely argumentumot ki kellene emelnünk.

A szónokok közül különös megemlítendő: Bernát József.

Sejtelmünk teljesült. Bernát József a jobbszélről keresztül gázolva a két centrumot, s a baloldalt véleményével a radical párt kellő közepére pottyant le.

Jaj neked radical rész, Bernát József, a pártok halál madara soraidban van! Pedig jobb kényelmesebb és biztosabb e pártnak Bernát nélkül 36 votummal existálni, mint Bernáttal együtt 360-tal majoritásra emelkedni.

Azonban legyen elég Bernát ur számára e néhány sor az illy rövid cikkben.

Menjünk át komolyabb dolgokra.

A mai ülésben a conversationalis modoru nyilatkozatok közt a koszorú Palóczi Lászlót a veterán de mindig ifju lelku férfit illeti.

Beszéde tarthatott egy félórát s ez alatt a ház a szónok minden szavait a legélenkebb figyelemmel kísérte.

Palóczi az ifju radical párt lelke mélyéből szól, hevesen kikel azon terjengő híresztelések ellen, melly szerint most, mintegy divatba kezd jönni, hogy népünk ellenében magunkat mindenféle rémképekkel ijesztgetjük.

Előhozta, hogy a reformok cseppenkénti behozatala idejében a shlendrian lelkűek minden lépés alkalmával minket mindenféle rémekkel ijesztgettek.

Mindig csak anarchiával fenyegetőztek. És még is rend és béke volt a hazában. A reformok, mellyek az utolsó országgyűlés alatt olly rögtönözve behozattak lényegileg felérnek avval mi nyolczszáz évvel, ezelőt mindössze történet, és még is a mi népünk csendes, s a hazában a béke csak egy külberohanás által van megzavarva, de ezen rendetlenséget a felszabadított nép seregestől siet elnyomni.

Jelenleg ismét rémekkel ijesztgetnek minket. Azt mondják, ha a közös iskolák állítanak az országban, vallási háboru fog kiütni, szóló ezt mesének tartja. A magyar nép igen értelmes, és becsületes, és általában véve minden inkább, mint vakbuzgó.

Szónok itt szokása szerént előhozott egy kalendariumi apropót. Aug. negyedikén mondta ki a francia convent a tökéletes egyenlőséget. Úljuk meg mi is e napot, s ha e perczen többet nem tehetünk, töröljük el a régi század komor maradványát, a hit felekezeti külön iskolákat.

Végül a szónok egészen lelkesedésbe jött ugyszólott a gyülekezethez mint valami patriarcha és midőn leszalt a szószekekből a cultus minister több követek siettek elébe s kifejtett nézetei mellett élénk részvétöket fejezek ki.

A ministeri javaslat ellen beszélt még Madarász László, igen sok ügyességgel, és határozottsággal, kereken értésére adván a cultus ministernek, hogy azon esetben, ha a minister nem érez magában képességet a körülményeken uralkodni, hogy ha álrémekek miatt feláldozva meggyőződését kénytelen olly javaslattal lépni fel, mellyet aztán a ház annyira lényegesen megváltoztat, jessék alászolgáját mondani.

Kazinczi Gábor beszéde a minister mellett, ámbár teljesen nem voltunk vele egyértelemben, mindazáltal elismerjük, hogy az a pártolók közül a legjobb volt.

Az egész vita alatt a legtanúságosabb vita volt,

Szerkeztő ur!

E pillanatban érkezek egyik szivarboltból, hol miután a kért szivarok kiszolgáltattak volna, a kalmártól azon koholt hírt hallám, hogy a honvédsereg ötödik zászlóaljja, melly máma érkezett onárcomból megtagadván az engedelmességet, Pestről Ó-Becsére menni nem akar. — Igen sajnós, hogy azon sereg tagjai kiknek nagyobb része szabadságokról biztos állásukról lemondván a haza védelmére sereglettek össze illy rítul gyanusítottak. — Ime rövideden közlöm önnek az egész eseményt, melly olly elferdítve jutott a közönség tudomására. —

Zászlóaljunk máma délutáni 5 és 6 óra közt érkezett Komáromból Pestre, útközben azt határoztuk, hogy ha rögtön eltávozásunk Pestről nem szükségeltetik, a fővárosban egy éjt tölthetni, megkérjük előljáróinkat, miután zászlóaljunknál számos pestiek vannak, kik szüleiknek, testvéreiknek, még egy Isten hozzádot kívántak mondani, mielőtt a csatátérre szállítatnának. — Alig érkezünk meg, őrnagyunk segédtsíztjével tüstént kiszállottak, megérkeztünk a hadügyministernek megjelenteni, — egy órai várakozás után azon hírrel lepottunk meg, hogy csak holnap reggel folytatjuk tovább utunkat. — Mi tehát sietni akarunk szülőink, rokonaink karjai közé.

Tisztjeink azonban, ezen kívánságunkat hihetőleg attól tartván, hogy holnap reggel a rendelt időre némelyek közöttünk a gőzösre talán meg nem érkezének, teljesíteni vonakodtak, mire többek közöttünk hangosan jelezték ki kívánságukat a partra kiszállhatni, mindez azonban sikertelen vala tisztjeink nem engedtek, erre többen szuronyt tűztak s nagy robajjal követelték kibocsátásukat, min Forgács gróf százados ur megbotránkozván kardot rántat s századának szuronyt tűzni parancsolt, az ingerültség ekkor a legnagyobb fokra hágott, s a komolyabb következésnek egyedül az engedelem a kiszállásra vete véget. S ebből állott az egész. E tényért a gyávaság bélyegét reánk tukmálni akarni, rossz akarat. Ezt mi meg nem érdemlettük. Majdha a katonai figyelmet jobban megszokjuk, illyesmit sem fognak önök rólunk hallani, mert mi igen jól tudjuk, hogy fegyelem nélkül mit sem érünk. Mi meg fogjuk bizonyítani s talán már néhány napok múlva fogják önök hallani, hogy valamint a fegyelem tartásában jelenleg Népelem gránátossaihoz lehet hasonlítani úgy is harcztéren is hozzájuk hasonlólag fogjuk magunkat mindenkor viselni, mert jelszavunk: a hazáért mindent.

Pesten aug. hó este 10 órakor.

B. L.

honvéd az 5. zászlóalja.

Szerkeztő!

Engedje meg, hogy önnek saját lapjában becses személyét korholom, hanem lássa, ugy jár az ember mai világban ha valamit tesz korholtatik, ha nem tesz, szinte korholtatik.

Őn, őszinte kifejezésemmel élve mindenben szeretet szálkát keresni, néha még apróságokon is

képes megbotlani, s épen ezt, mi nagyobb figyelmet érdemel, és mi minden isten adta nap magára vonhatja botrányossága miatt a róformer szemeit, ezt mondom mind eddig el mellőzte.

Az egyenlőségnek elve gyönyörűen kürtölteik nálunk in thesi, de tessék már most, a budapesti hajóhid végébe állani, és ezen egyenlőségnek praxisát kegyesen szemügyre venni, tehát következő észrevételeket.

1. Hogy a szegény fizet, és ugy áll a vám adója alatt, mint az ökör, a ló, disznó, lúd, s egyéb ezen osztályokba tartozók.

2. Pedig észreveendi, hogy épen azok adómentesek, kiknek pár krajczárt kivetni ugyan csekélység, miután ők százakat sőt ezreket is ki szoktak dobálni, (legalább az ország határaiból) s ugyanezek akár gyalog akár 4 lovas hintón menve is, fillért sem fizetnek.

Magyar felfogás szerint, ezen egyenlőséget tehát értelmezni, sicut Figura docet.

1 szegény ember = 1 ló.

Ellenben Magyarországnak valamennyi kaputosa elmehetne a hidon, s ezeknek összes jövedelme csak ugyan rughat pár penzö millió forintokra, de ezek együttvéve is nem conferálnak a hidra annyit, mint köteles conferálni azon szegény 1 ember, kinek néha egész vagyona e roppant világból csak néhány garasból áll, s ezen csekély vagyonösszegeből is, ha szép móddal nem osztozik, áldomási szivességből, megdöngetik, s a vám competentiáját erővel is incassálják a hidcomissáriusok et comp.

Már uraim! ki ezt csekélységnek nézi, az még komolyan gondolkodni nem tud. Az ország kimondván az egyenlőséget általában, minorenniséget árul el, ha ezt türi, mert ez arra mutat, mintha a nemzet az általa kimondottat, vagy nem menne, vagy nem tudna foganatba vételve életbe léptetni.

Ugyanazért, fizessen kiki egyformán, vagy egy ember sem, mind két esetben meg van feelve az egyenlőségnek, — s letörülve ezen országos szenny.

Ha szives lesz lapjába bevenni — nem bánom, mind a mellett, — hogy magamra is kivetendem talán az adót ez által.

Pest 1848. Aug. 2-án.

Eddig nem fizettem.

Pest augusztus 3-án.

A forradalomnak egyik nagy haszna, hogy az azelőtt drága és rossz kormányok helyett, a népek olcsó és jó kormányokat nyertek.

De a forradalom előtti kormányok miért voltak drágák? nem azért mint ha jövedelmök directe olly roppant sok lett volna, az indirecte szerzett jövedelem forrás tett többet.

S ez igen természetes, mert a régi kormány emberei többnyire megromlottak voltak, s anyagi haszonértküzdők. A ki hazáját jó pénzért elárulja, az semmi olly eljárástól nem irtózik, melly neki pénzt hajt be. Metternich jövedelme talán csak néhány száz ezer volt, de lopott aztán néhány milliót.

S így voltak a régi kormányok drágák is, rosszak is.

Ezt a következőkre nézve hoztuk csak fel.

Ugyanis néhány desperatus táblabíró azt a veszélyes eszmét kezdi megpendíteni, hogy a hivatalnokok fizetése szállitassék le.

Isten méntsen.

De sőt miféle jést a financia jó lábon fog állani javitassék meg.

Már mi lenne abból ha mostani fizetéseket is kissébbitenék?... az, hogy művelt becsületes ember nem vállalna hivatalt, nem élhetvén meg belőle; csak az ollyan vállalna ki 'árta nem képes, vagy nem irtózik a lopástól, csalástól. Lenne 300 f. fizetése és lopna 30 ezret. Na igaz, a statusnak is nagy haszna lenne ebben!

De minék est bővebben fejtegetni, ki nem látja itt, hogy a fizetések alabbszállítása, a felyebb mondottat abstrahálva, mennyi vesztegetésre, lopásra, ármányra adna nyílt tért.

A gazdagok megvesztegetnék a hivatalnokokat s ekkép az igazgatás az ő kezökre jutna, és felütné magát a pénz aristocratia.

Eléjőne II. András korá, midőn nem uralkodnék sem a nép, sem az aristocratia, hanem néhány tözsér.

Még némelyek a fennebi elvből kiindulva megbotránkoztak abban, hogy Battyány 20,000 p.f. kap felszerelésre.

Bizony furcsa! hát azt akarják, — e hogy egy premier minister (akalánna) meg cseréptányérból adjon dinereket.

Meglehet, hogy idővel ez is meg történik majd ha a világ oda civilizálódik, de még most bizony egy kissé nevetséges lenne.

Bethlen Miklós.

Egy rendkívüli Mákvirág példány.

Ma reggel a nemzetigylés teremének jegyes karzatán egy ember felszóllított, miként engedné át helyét Kossuthunk édes anyjának. Ő ezt nem tette. Mi itt elvágunk minden melléktekintetet és nem említjük, ha valjon érdemel-e különös figyelmet e hon legnagyobb fiának szülője? ha valjon igényelhet-e tiszteletet egy lelkes honleány? valjon megbecsülendő-e egy tisztos matrona? mi mellőzzük mind ezeket és kérdjük egyszerűen, ha nem köteles lett volna a m a z ember — ki még fiatal is — csupán a nőnem iránti lovagiasság és udvariassági kötelességerőből is helyét az álló hölgynek átengedni? Kérdjük nem pimaszság-e ez, mellyre szégyent és gyalázatot kialthatunk? Istenünkre csak azt sajnáljuk, hogy amaz egyén nevét nem tudjuk, mert számára Walhallánk egyik vakablakát mindjárt elrendeznők.

Csernátóni.

A pestbudai német egyesület vagy mini többen tréfásan nevezni szokták Eisele-Beisele társaság nagy örömmel hírdeti, hogy ministerialis engedelem mellett felállani s gyűléseket tartani fog. Mi nyíltan valljuk, hogy ezen társulattól üdvös eredményt hazánk szellemi felvirágozására és nemzetünk szilárdítására nézve éppen nem várunk, mert már a czime is az elkülönözés színét homlokán hordozza, azon gyanúsításnak tért engedvén mintha a német elem terjedésén német lelkesedéssel működni iparkodnék. Rebesgetik is, hogy Németországi társaságokkal érintkezésbe lépett volna és cseképartfogását már előbb kereste biztosítására, mint a ministerium helybenhagyását, avval mit sem gondolván valljon nem-magyar nju polgártársainkra, milly csábító szigorú megrovást érdemlő rász példával lépnek elő, mi által Beisse úr magának cserkoszorút német feje ékesítésére megnyerni igyekezett. Barátilag a német Clubbnak csak azt tanácsoljuk, hogy azon nevet ne tölje, melly azon gyanút ébreszti, mintha tagjai, noha németajkuak, derék magyarok lenni nem akarnának, mert mi mindenkit bármilly nyelvet beszéljen, ki e hon polgára, valódi magyarnak tartunk és azt, ki magyar lenni és nevezeteni nem kíván, ellenségünknek.

Földényi.

Franciaország.

A liberté vrai, république s több más betiltott lapoknak közelebről meg leend engedve a megjelenés, cautio letétele mellett. Azonban az ostromállapot nem szünend meg. Párisi clerus kérelmet nyújtott be a nemzetgyűléshez, hogy adasék az elítélteknek közös amnestia. A papság e lépés sikerét nem reméli, s ez által inkább csak a nép bizalmát akarja megnyerni.

Frankfurt.

Schaffraht következő indítványt tett:

„A nemzetgyűlés nyilatkozza Lengyelország felosztását gyalázatos igazságtalanságnak és ösmerje el Némethon azon szent kötelességét, melly szerént munkás leend egy önálló Lengyelhon visszaállítására.

Ez indítványt nem fogadták el.

H I R D E T É S E K.

Cs. kir. austr. szabadalmas
sérkötők.

Harmincz évi nem csekély gyakorlatom alatt valamint az előbb, ugy a most szokásos sérkötők hiányait s hibáit megismerni alkalmam volt. Ezen hiányok elhárítására czélzó minden igyekvésem és folytonos saját tapasztalásomra s figyelmemre alapult, kísérleteim a legteljesebb sikerrel jutalmaztattak; miszerint sikerült egy általam feltalált mód szerint,

rugalmas sérkötőket

construálnom, mellyek segítségével minden ujonnan támadt sérvet (régi sérveket eddigi tapasztalatok szerint semmi sérkötő sem gyógyít) hat. legfeljebb nyolcz hetek alatt minden fájdalom nélkül radikaliter meggyógyíthatom.

Ezen sérkötőknél a czombszj nélkülözése mellett is fájdalom nélkül éretik el a szoros megfokvés.

Minthogy nekem javított sérkötőim kiállítására a nagytekint, csász. kir. közös udvari kamara egy kizárólagos szabadalmat adott, ennél fogva hiszem, hogy elég léssen, ha minden további saját magasztalást mellőzve, a sérkötőket szükségelő szenvedők figyelmét arra kérem fordítani, miként sérkötőim nem csak ujonnan támadt sérvek tökéletes gyógyításánál, hanem egyszersmind, mivel a sérvrészek kihágását akadályozzák, a sérvroszszak megóvására bevett hányató szerek utáni nehéz hányásnál, görcsös köhögéseknél, lovaglóknál, nehezet emelőknél, viselőknél, vagy a szülés közt stb. a legjobb, sokszor megkísértett haszonnal, és mindenki megnyugtatóásával s biztossággal alkalmaztatnak a sérv kihágása előtt. — Ugyanezen mód szerint olly előkészületek is vagnak készítve, mik fájdalom nélkül a legnagyobb haszonnal alkalmaztatnak a végbéleseményeknél és az aranyérczombóknál.

Bécsben, július 28-án 1848.

Hoffmann Fr. Zsig.

Magistere a fogorvosi tudománynak a cs. k. árva házban, volt cs. k. rendőrisébesz, polg. sebész és szülész, a polgári lovasság osztályorvosa. Bécsben, a városban, Magasvásáron 514 sz. alatti 1-8 emeleten.

Pesten naponként található 8 órától reggel, estvei 9 óráig, lakik August 1-től utolsóig, az újvásártéren Vrányi házban Nr. 117, az 1-8 emeletben.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé	személyvonat reggeli 6 órak.
" "	tehovonat délben 11 ó. 45 p.
" "	személyvonat délután 2 óra.
Szolnokról Pestre.	Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.
" "	Személyvonat reggeli 6 óra 25 perczkor.
" "	Személyvonat délután 2 óra 15 perczkor.
Pestről Váczfelé	reggel 6 óra 30 percz.
" "	délután 2 óra 30 "
" "	" 5 " 30 "
Váczról Pestfelé	reggel 8 órakor
" "	délután 4 "
" "	" 7 "

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

" Szegedre: minden szerdán és szombaton.

" Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

" Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahiyataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Feloldós szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.